

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שני כ"ד אייר תשפ"ג | דף היומי בבלי: סוטה מז | דף הכולל: גיטין יג.
דף היומי בהלכה: מסימן קל"ב אמצע סעיף ב' 'ואומרים קדיש' עד אמצע הסעיף 'ויש לומר'.
מוסר: שמירת הלשון - 'והנה אמרו' עד סוף פרק כ"ו.
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער אהבת ה' - פתיחה סוף פרק א

**במקום הזה אם לא תפעלו ביראת שמים ובאמונה
ואם חלילה תנסו לסונב בכחש את הציבור,
לא תראו ברכה'. רבי שמעון יושב למעלה
ורואה הכל, את רשב"י אי אפשר לרמות**

פרויקטור ההילולא הרב יוסף דייטש על הדברים שאמר לו כ"ק מרן אדמו"ר מסלונים שליט"א

בחלק מהמהמורות שעמדו בדרכם בדרך לקיום הילולא שמחה ובטוחה.

הרב פרוש: "ראשית יש לזכור שהציבור החרדי נוהג לפקוד את מירון בהמוניו לאורך כל השנה. עם זאת בכל הקשור להילולת ל"ג בעומר התחושה במשך שנים היתה שהאירוע לא מטופל ולא מנוהל במקסימום האפשרויות הקיימות ברמה שיהיה אפשר לשמחה לפרוץ גבולות ולהרקיע שחקים. אין זה מפני שמי שניהלו את האירוע היו פחות מוצלחים, אלא משום שהעסק לא היה מוסדר. כל גוף השליך את האחריות לעברו של האחר.

"באתי ואמרתי שאם ייתנו לי את הסמכות ואת האחריות, גם אם זה יהיה קשה, נוכל לנהל הילולא רגועה ושמחה. "מגיע לציבור החרדי שיעשו בשבילו את המאמץ העליון ביותר לשמח בהילולת הרשב"י 'על מלא מלא', עם כל מה שכרוך מסביב, ומבלי שהשמחה תהיה למחצה, לשליש ולרביע".

הרב דייטש: "בתחילת דבריי אבקש להשלים את הרב פרוש ולהזכיר את העובדה שמירון הוא המקום השני המתוייר בישראל אחרי הכותל המערבי ולפני כל מקום אחר בארץ. מבקרים בו מיליוני אנשים בשנה.

"כשנכנסנו לסיפור הזה, אף אחד לא כפה על הרב פרוש לקחת את התפקיד. הוא עשה זאת בנחישות כשהוא יודע לאן

כלל ידוע הוא: אם ירצה האדם אות וסימן משמים כי מעשיו נרצים לפני המקום, סופו של המעשה יעיד על תחילתו, כך מצטטים ספרי החסידות והמוסר גם יחד.

על פי הערכות המשטרה, כמאתיים אלף אנשים פקדו את הר מירון במהלך ההילולא שהתנהלה בסדר מופתי והסתיימה ללא אירועים חריגים. מבחינת הציבור החרדי מדובר באירוע שנחל הצלחה מעבר למשוער והסתיים בקורת רוח מרובה ובקידוש שם שמים הודות לאחריות והערבות ההדדית שגילה כשנענה בהמוניו בחיוב לקמפיין 'עין טובה' שהשיק הרב מאיר פרוש עם הפרויקטור הרב יוסף דייטש.

ביום שאחרי נאותו צמד האישים, שמחד התסובבו בשבועות האחרונים אפופי חרדה עד שעניניהם לא מצאה תנומה, אך במקביל זכו למנות גדושות של חיזוק והערצה מצד אלפים ורבבות שנשאו תפילה להצלחתם מתוך תקווה שיזכו לקדש ולהאיהב שם שמים - להתכנס יחד לשיחה בלעדית ומסכמת על מסכת התלאות שעברו בדרך לסייעתא דשמיא שחוו השבוע.

כשהם משוחררים מכבלי החרדה והלחץ שסגרו עליהם בחודשים האחרונים, מגלים השר והפרויקטור נכונות לגולל את קורות החודשים האחרונים מאז הואילו ליטול על שמכם את הפרויקט המורכב והבטיחו לעצמם לעשות את הבלתי ייאמן ולפתוח בפניהם צוהר להתנהלות מאחורי הקלעים ולשתף

פרגון. מתי אי פעם נכנסו אנשים לציון והמתינו להם שם במאור פנים ועם הצעה למסלול קצר וארוך?"

הרב דייטש: "חשוב שהציבור ידע כי כאשר הגנו לטפל בשינויים במבנה הציון עצמו, ניגשנו לכך בחרדת קודש כאשר נגד עיניו הסיפורים מסמרי השיער מרבינו האר"י הק' ותלמידו רבי חיים ויטאל ז"ע, אבל גם כשחשבנו להוציא את הריקודים מהחצר לאחור, ניגשנו לזה בחרדת קודש ובחשש גדול. לא קיבלנו החלטה בנידון לבד.

"חקרנו ודרשנו היטב בדבר, שוחחנו עם דורשי רשימות מקהילות העדה החרדית והתוודענו לעובדה המרתקת והיא שלפני 10 שנה הריקודים היו בתוך הציון. רק בשנים המאוחרות יותר כשהציבור גדל ונעשה צפוף הועתקו הריקודים לחצר המערה'. בשנים האחרונות נעשה צפוף יותר, אז מעתיקים את זה לחצר רבי אלעזר.

"מסתבר שאת המושג השגור על לשונם של רבים לפיו אצל רשב"י ביום ל"ג בעומר האורה בתוך הציון היא של יום היכפורים ואילו בחוץ רוחשת השמחה כביום שמחת תורה, טבע הרה"ק מרוז'ין בשנים שבהן חלק אחד בתוך הציון נשא אווירה של יום כיפור ואילו החלק השני של הציון נשא אווירה של שמחת תורה. "חשוב להבהיר שהתייעצנו עם רבנים וגדולי תורה שמבינים היטב בהיסטוריה ובקדושה של מירון ופעלנו על פיהם. בעבר ההגעה של אותם 70 אלף איש שפקדו את הציון בל"ג בעומר בו זמנית התנקזה לנקודת הציון, חצר הציון, חצר רבי אלעזר, הגג למעלה ומתחם תו"א. כל זה הכיל לפי אודמן הימים ההם את המספר האמור. היום הציבור גדל ב"ה".

"במוצאי ל"ג עומר פגשתי את הסדרנים שעמדו בציון וסביבתו. ראית את הסיפוק שמילא אותם. אז נכון שהם תוגמלו על העבודה המייגעת הזו, אבל הם יצא ועם חוויה רוחנית מרוממת על שבזכותם עוד ועוד יהודים זכו לגשת לציון ביום היארציט של רשב"י.

"אם נבקש לסכם את הפרק הזה, הצלחנו כציבור חרדי להחזיר את גאוות היחידה ולהראות שאנו יודעים מהי אהבת הזולת וש'ואהבת לרעך כמוך', איננה חלילה סיסמה חלולה, אלא כזו שקיבלה בימים אלו הרבה משמעות. ואם נצליח להנחיל את זה הלאה נזכה בערת השם כמו שאמר הרב פרוש, ששנת תשפ"ג תהיה שנת המפנה בה קבענו סטנדרטים חדשים איך צריכים להיראות מירון כמו גם שאר האירועים החרדים. כל זאת כמובן אם נשכיל לעשות זאת בשיח משותף ובדרכי נועם ולא בהתנשאות נצליח לחולל הרבה שינויים".

בשבועות האחרונים נחשב הציבור לקמפיין 'עין טובה' שליווה את היערכות להילולא במהלכו אומצו סלוגנים מגוונים ומקוריים שנשאו מסר של ערבות הדדית והתחשבות בזולת. המוח

הוא נכנס. שלא יובן לא נכון: אני לא אומר שלא היו רגעים קשים. היו כאלו והרבה, אבל אף פעם לא חלפה בראשו מחשבת פיגול למה נכנסו בכלל לסיפור הזה. להפך. ככל שהעמקנו באירוע וגילינו את גודל המהמורות ואת הקשיים הנלווים, ככל שצללנו יותר והבנו יותר את גודל ה'ברוך' אליו נכנסנו, הבנו את גודל המשימה שמונחת לפתחנו והתכנסנו אל תוך עצמנו בהבנה של גודל האחריות.

"ולשאלתך, ביכולתי להעיד על עצמי, ובסבירות גובהה גם על הרב פרוש שלא צפו ועלו בקרבנו כל רגשי חרטה.

"אומר זאת כך: אני שמח שהרב פרוש בא והציע לי להיות שותף איתו יחד במשימה הזאת ואני אומר לך שאין מדובר רק בעשיה גשמית. הרגשתי גם התעלות רוחנית בתקופה זו. בני ביתי אמרו לי לאורך התקופה לא אחת: 'אבא, אנחנו מרגישים שאתה מתעסק בדבר קדוש ורוחני'".

בין מוצא למירון

הרב פרוש: "בהשלמה לדברי הרב דייטש, אומר כך, **מטבעי אני אדם קר. אינני נוטה להתרגש מהר מדברים, ובשבועיים האחרונים עיני ירדו לא מעט מים סביב ההילולא, בכי של התרגשות כמובן. אלו היו ימים בהם הרביתי בתפילה, נקשתי בכל מקום שרק אפשר וביקשתי לעורר רחמים שלא ייצא מכשול תחת ידינו.**

"התעסקנו בדבר שיסודו בהררי קודש עוד מימי האר"י הק' ולמעלה בקודש התנא האלוקי רשב"י. נגענו בפרויקט שצדיקי הדורות נשאו אליו עיניים.

"כ"ק מרן אדמו"ר מלעלוב זצ"ל חזר באוזניי תחת אחד השיחים על ההלצה הירושלמית הידועה, 'ביסט שוין אין מוצא? פאר אריין קיין מריון'... (הרי אתה כבר במוצא, סור כבר מירונה...). וכי למה אמרו את זה? משום שבאותם שני עשורים שחלפו מהקמת המדינה עוד מלחמת ששת הימים במהלכם הכותל המערבי לא היה בידינו, הדרכים הובילו למירון. לא היה להם כותל, אז התפללו במירון.

"לאורך כל הדרך הרגשתי שאני מתעסק בדבר קדוש, תובנה זו חלחלה אצלי והעצימה בין השאר הודות המשוב שקיבלנו מהציבור שגילה ענין רק בשיפורים אותם הצגנו ולא חדל מלהתעניין מה כוונתנו לעשות וכיצד".

"אני יכול לומר לך שגם הרב דייטש חווה את אותן תחושות. הוא אולי מתבייש לומר אבל לאורך התקופה ראיתי גם אותו להזיל דמעה. חווינו רגש עילאי של קדושה".

הרב דייטש: "מענין לענין, את הטיפול בנושא מירון נטלנו על עצמנו באזור פורים וחג הפסח הידועים במעלתם וסגולתם המיוחדת. אני יכול לספר שאת תפילות השנה בימים נעלים אלו של חג הפורים וליל הסדר נשאתי מתוך הרגשה פיזית של משא כבד המונח על הכתפיים, משא של אחריות מאוד גדולה.

"הציבור החרדי חווה שלוש שנים קשות במירון והשנה הורגש משהו שונה. הרגשת שאנשים הסתובבו במירון מאושרים ומלאי

אני עומד היום ואני מודה לרבנו של עולם שגלגל לידי את הזכות לעשות את זה. אני מבקש ממנו שאוכל לקחת את הזכות הזאת ושקבל פרומיל מהתפילות והשמחה שהיו במתחם והיה זה שכרי. ברור שהיה לי קשה אך הבנתי שככל שהבנת שהמכשולים גוברים כך הבנתי שהמשימה גדולה וחשובה.

"כשנכנסתי לאירוע, מורי ורבי כ"ק מרן אדמו"ר מסלונים שילט"א הנחה אותי וציווה עלי כדברים האלה: 'תדע שאתה נציב בפני שליחות גדולה. במקום הזה אם לא תפעלו ביראת שמים ובאמונה ואם חלילה תנסו לסובב בכחש את הציבור, לא תראו ברכה'. הרבי נימק: 'רבי שמעון יושב למעלה ורואה הכל, את רשב"י אי אפשר לרמות, מאידך, אם תעשו את זה באמונה בעזרת השם תצליחו'. לפני שיצאתי הרבי הוסיף: 'ושדברים אלו יעמדו לנגד עיניך'.

"יש עוד הרבה מה לעשות ולשפר ואני יודע שרבים לא עלתה להם הדרך לציון כמו שחשבו, אם על ידי שהתעכבו בדרכים או שלא סופקו להם האישורים, או שנתקעו בחניונים בגלל ההסלמה בדרום ומסיבות רבות אחרות. אנו מבקשים לנצל במה זו בכדי להתנצל בפני כל אחד ואחד שנפגע מעיתנו בדרך ומבקשים שידונו אותנו לכף זכות משום שבאמת באנו לשנות ובעזרת השם בשנה הבאה נשתדל להיטיב עוד יותר עם הציבור".

(קטעים נבחרים מכתבתו של זאב אלפרוביץ' המבשר כ"א אייר תשפ"ג)

שמאחורי הקמפיין היה ר' שניאור רוזן שבצניעות האופיינית לו יחד עם מיומנויות הקריאייטיב בה התברך הצליח למצוא מסילות ללב כלל הציבור מחד ולאמץ שת"פ עם המשטרה מאידך.

הרב פרוש: כשישבנו בפעם הראשונה עם מי שנבחרו להוביל את הקמפיין, הנחתי אותם לאתר סלוגנים המתבססים על דברי רשב"י מהמקורות המשדרים רוח של פיוס. אני זוכר כיצד הם הביטו בי בתימהון והגיבו לדברי בביטול. אבל מטרתי היתה לשדר לציבור מסרים יהודיים שידברו אליו בשפתו.

"בפגישותינו הראשונות ביקשו אנשי המשטרה להבין כיצד בכוונתנו להעביר את המסרים לציבור ולגרום לו להישמע להנחיות על מנת לוודא שאנו משדרים על אותו גל. היה עלינו להוכיח להם שאנו מנהלים קמפיין בקרב הקהל שלנו. גם הם לא הבינו כשהם נחשפו לקמפיין מה המסר אותו ביקשנו להעביר לציבור. וכאן המקום לציין כי היה זה שניאור רוזן וברוב עצה ותבונה בה ניחן הצליח לדברר גם להם את המסרים. אך מובן מאליהם הוא שברגע שאתה מדבר לציבור עם פסוקים ומצטט לו מדרשי חז"ל, זה מדבר אליו כפי שאכן הוכח".

הרב דייטש: "אני חושב שברור הוא שבכל המהלך שהובלנו לא היה יום או שעה שלא חווינו משברים, אך כפי שצינתי בתחילת השיחה, אני מתחרט על רגע אחד מכל התקופה. לא זו אף זו:

עמד שם יהודי אחד, ומבלי לחשוב פעמיים, צילם את המקרה ופרסם אותו בשער בת רבים. התמונה נפוצה לכל עבר והגיעה עד למשדרי חדשות העולם אשר נטלו אותה בזרועות פתוחות וצווחו צווחה מזויפת

הגה"ח רבי שמעון שפיצר שליט"א על מעשה נורא של הלבנת פנים של מלמד דרדקי, ירא שמים ואציל נפש

שנתבייש יכול להתחבא כמעט בשום מקום מחמת הבושה, כי לאן שיפנה יתלווה אות הקלון עמו.

מעשה מסמר שערות ראש

הא לפנינו מעשה נורא שאירע בימים האחרונים: מלמד דרדקי אחד, ירא שמים ואציל נפש, נהג להסיע את הילדים לאחר תלמודם באוטובוס ולהשיבם לבית הוריהם. יום אחד קרה מה שקרה ובטעות עלה עם האוטובוס על המדרכה שבצד הכביש. עמד שם יהודי אחד, ומבלי לחשוב פעמיים, צילם את המקרה ופרסם אותו בשער בת רבים. התמונה נפוצה לכל עבר והגיעה עד למשדרי חדשות העולם אשר נטלו אותה בזרועות פתוחות וצווחו צווחה מזויפת.

הגיע הדברים לידי כך שהמלמד סולק מעבודתו ונותר ככלי מלא בושה וכלימה. לאחר מעשה נודע שיהודי זה יש לו בן חולה

לצער יהודי הוא מן הדברים החמורים ביותר, ונפרעים עליו מיד, וכדאיתא במסכת בבא מציעא (נט, א): לעולם יהא אדם זהיר באונאת אשתו, שמתוך שדמעתה מצויה אונאתה קרובה". ופירש רש"י: אונאתה מצויה - אונאתה קרובה לבוא, פורענות אונאתה ממחרת לבוא.

צא וראה עד כמה חמורה הלבנת פני חברו ברבים, עד שאנשים מעדיפים לעזוב את ארצם ואת מולדתם ואת בית אביהם ובלבד שלא לסבול את הבושה, והלא עזיבת הארץ והמולדת ובית האב נחשב, מחמת גודל הקושי לעשותו, כאחד מעשרה הניסיונות שנתנסה בהם אברהם אבינו ע"ה.

והנה עבירה חמורה זו, עד כמה שהיא חמורה, נעשית בימינו חמורה פי כמה וכמה, כי בעוד שפעם המלבין פני חברו ברבים היה הדבר מתפרסם בין עשרה אנשים או בין מאה אנשים, כיום הוא מתפרסם בבת אחת בין מאות אלפי אנשים ואין אדם זה

שלו על-פי התורה, ואז הקב"ה יסייע בעדו שלא ייכשל בלשונו ואף לא במעשה אצבעותיו לפגוע חלילה בכבודם של אחרים. מי שנותן דרוך לפיו ומדבר בלי חשבון, הרי הוא מוציא את עצמו משמירתו של הקב"ה, ואז כשתצא תקלה מפיו, יכה על לבו על חטא וישאל: "מדוע אירע לי דבר כזה והרי לא התכוונתי כלל לעולל את מה שעוללתי?". אבל מי ששומר את פיו ולשונו ומחשב כל דיבור שהוא מוציא מפיו אם הוא עומד בכללי ההלכה, אזי הוא נמצא תחת שמירתו של הקב"ה וינצל מכל מכשול. הרוצה לעשות את המוטל עליו כדי להיות תחת שמירתו של הקב"ה, מלבד מה שהוא צריך לחשב מה שהוא מוציא מפיו ומה שהוא מפרסם לאחרים, שזה בבחינת סור מרע, הוא צריך גם להרבות בעשה טוב, דהיינו להאיר פנים לאחרים ולהכניס שמחה בלבבות אחרים, אם זה בדברי חיזוק ועידוד ואם זה במעשי חסד. (מתוך הבינני פסח שבועות)

בביתו ושהוא סובל מרורות ממנו, ושלא שפר עליו גורלו כלל, והנה ברגע אחד של חוסר מחשבה הצליח יהודי עלום זה להמיט עליו הרס כזה ולהחריב עליו עולמו - היש תרופה למכאובו? מעשה זה ודומיו מסמרים שערות ראש, שהרי ברור לגמרי שאין יהודי שרוצה לצער כל כך את אחיו מישראל, ואף יהודי זה בוודאי לא נתכוון לעולל למלמד זה את מה שעולל לו, אלא שפזיזותו וחוסר המחשבה שלו הביאו אותו לידי כך. ובכן, ישאל כל אחד: היאך אוכל למלט נפשי מלצער יהודי, והלא בזמנינו כמעט ואי אפשר להימלט מכך.

והתקדשתם והייתם קדושים

ונראה שהתשובה לכך היא על פי מה שאמרה תורה "והתקדשתם והייתם קדושים", וכפי שפירש האור החיים הק', שהרי בין כך אין האדם יכול התקדש לבד, ואם כן עליו להתקדש, רק מעט והקב"ה יעשה את השאר יתרגל אפוא האדם לעשות את

'אני מעדיף שהוא לא יתן לי כלום כדי שלא אצטרך לשבור את הראש מה להחזיר'

הרב ד"ר עוז מרטיין על רק רציתי לתת לך משהו קטן

לרגל יום ההולדת שלכם קיבלתם במתנה צ'ק נחמד מהדוד, ונזכרתם בחיורון שכשהדוד הזה חגג את יום הולדתו - הסתפקתם רק באיחולים טלפוניים, אפילו לא קפצתם לביקור. בושות.

ובכן, איך אנחנו, אותם אנשים ששמחים לנצל מבצעים ולקבל את הכי הרבה בעד הכי מעט - הופכים להיות נבוכים כל כך מול אנשים שהענקנו להם מעט וקיבלנו מהם הרבה? מה ההבדל? נראה שהתשובה כאן די ברורה: מול החנות אנחנו לא מנהלים מערכת יחסים אישית. המבצע הוא לא 'טובה' שבעל העסק עושה אתנו, הוא גם לא חשב עלינו באופן אישי. לו יש את השיקולים העסקיים שלו, ולנו יש את השיקולים הכלכליים שלנו, ומפגש האינטרסים הזה הוא לא אישי - ולכן גם לא דרמטי משום כיוון. מול חברים ובני משפחה היחסים הם אישיים לגמרי, ולכן התמונה ממש שונה.

אם חבר מעניק לנו מתנה או מחווה - הוא מעניק אותן לנו, באופן אישי, מתוך חשיבה עלינו. הגיוני, אם כך, שתיווצר אצלנו כלפיו הכרת תודה אישית, גם אם בכפייה בלתי מודעת, ושנשאף להחזיר לו כגמולו הטוב.

כאלה אנחנו: יש לנו שאיפה לסימטריה ביחסים. וזו טעות.

מבצעים והנחות הם יצורים נחמדים, הלא כך? עובדה שכולנו אוהבים מהם ככל היותר. 'קנה אחד קבל את השני חינם?' קנינו. 'השני בשקל?' לקחנו. 'שלוש בעשר?' תן לנו חמש-עשרה, תודה. עכשיו שאלה:

האם קרה פעם שהרגשתם לא נעים לקנות במבצע? 'לא נעים?!' אתם, מן הסתם, משתאים, 'למה לא נעים?' תשמעו, בכל זאת, שילמתם רק עשרים שקלים וקיבלתם בתמורה גם בייגל וגם סלט קטן וגם אייס-קפה. זה המון בשביל מחיר כל כך נמוך.

ולשלם עשרה שקלים על שלושה בקבוקי שמן, כשהמחיר הרגיל של כל בקבוק הוא שמונה שקלים לפני מבצע... לא נעים לתת מעט כל כך ולקבל הרבה כל כך, לא? רגע לפני שאתם צוחקים בשעשוע, נסו להיזכר בסיטואציות אחרות.

שכנים חדשים הגיעו לבניין, ואתם, אנשים אדיבים ונדיבים, קיבלתם את פניהם בעוגה ביתית נחמדה. חודש אחר כך ערכתם קידוש לרכה הנוולדת, והשכנים החדשים הפתיעו אתכם במגש פטיפורים יוקרתי ומרהיב.

מה הרגשתם? אוח, לא נעים בכלל. מה אנחנו נתנו להם ומה הם החזירו לנו...

זו טעות, כי השאיפה הזו אינה מיישרת את היחסים, ולא הופכת אותם לסימטריים - אלא מעוותת אותם.

במקום זרימה טבעית של 'מה הוא צריך עכשיו' או 'מה אני יכול להעניק לו כרגע', נוסדת אצלנו מערכת שיקולים כוחנית מצד אחד וחששנית מצד שני, של 'כמה אני צריך להחזיר לו ו'מה מתאים שאתן לו'.

ובגלל מרכיב הכפייה, לפעמים זה אפילו מידרדר ל'אני מעדיף שהוא לא יתן לי כלום כדי שלא אצטרך לשבור את הראש מה להחזיר', או 'אין לי שום עניין לתת לו, אבל אני חייב כי פעם הוא נתן לי'.

וככה נוצר הפרדוקס הבא: מערכות היחסים האישיים שלנו נעשות דומות יותר ויותר למערכת הקשרים שלנו עם החנויות - עסקיות, כלכליות ועסקות בתחשיבי פלוס ומינוס.

רק שבעוד מול בעלי עסקים אין לנו את חוויית חוסר הנעימות, הרי שכאמור - כאן אנחנו כן סובלים מתחושת החובה וחוסר הנחת הזו, שגורמת לאובדן הנתינה הנובעת ממעיין הרצון האישי. ואתם יודעים מה, זה יותר מזה:

לא רק שיחסי נתינה סימטריים הם טעות - הם בכלל לא יכולים להיות מציאותיים.

בואו נלך לאחת הסיטואציות הכי ראשוניות ביחסים בין-אישיים: אמא והתינוק שלה.

כמה אמא נותנת לתינוק? לא שייך לכמת.

השעות הארוכות של הטיפול בקטנטן, הכוחות האדירים שמושקעים בו, הסבלנות שמגויסת גם כשנשארו ממנה רק פירורים, הוויתורים האינסופיים על נוחות ורצונות, ההתגברות על עייפות קורעת למען שלווה של הקטן; מדובר בנתינה עצומה. והנה, כשהתינוק בערך בן שלושה חודשים, יום אחד הוא מחייך לאמא.

והיא מרגישה שבשביל החיוך הזה - הכל היה שווה.

אף אי-שוויון לא יצליח להכיל את חוסר הסימטריה הזו, של אינספור נתינות גדולות וקטנות למול חיוך אחד.

אבל בשביל אמא, החיוך הזה הוא לא רק חיוך. הוא עונה על הצרכים הכי עמוקים שלה: הצורך להרגיש שהיא אמא טובה, שהתינוק שלה שמח, שהוא מכיר אותה, שהוא מתפתח היטב.

מבחינתה, היא קיבלה חזרה בדיוק כמה שהיא היתה רוצה לקבל.

נתינה נכונה, איכותית, כמו שהיינו רוצים לתת - היא כזו; לא פונקציה של גודל וכמות, אלא של התאמה מדויקת לצורך ולרצון

של הנותן ושל המקבל.

ולכן, מדידת הכמות של כמה אנחנו נותנים לעומת כמה שקיבלנו, לא תוכל ליצור סימטריה. היא לא תוכל, כי ייתכן מאוד שמה שהזולת צריך מאתנו עכשיו הוא לגמרי לא משהו מקביל למה שהוא נתן לנו. לפעמים, כוס מים קרים ברגע הנכון של צמא מציק, שווה כמו ארוחת-שלוש-מנות; לפעמים מילים טובות הן תמורה הולמת לסכום כספי; לפעמים התעניינות כנה היא שווה ערך למתנה ארוזה בצלופן.

וכל זה נכון, למרות שמנקודת מבט עסקית זה כל כך לא נכון. אבל זהו, שאנחנו מדברים על נקודת מבט אישית מאוד, אנושית מאוד, שאמורה לבחון דברים בצורה שונה.

וזו המסקנה המעניינת: הסימטריה יכולה להתקיים - רק בתנאי שנוותר עליה.

מילון מונחים:

סימטריה - שני עצמים זהים המתייחסים זה לזה ויוצרים תמונה במרחב, בלי לתת זה לזה. יחסי אנוש בריאים אינם סימטריים.

הדדיות - יחסי גומלין בין שני צדדים, בהם יש תועלת ללא נתינה זהה.

במצב יחסי הדדיות, היכולת לשרוד טובה יותר מאשר ביחסי סימטריה.

משהו לקחת לדרך:

לפעמים אנחנו נופלים לנתינה סימטרית - פשוט מטעמי עצלות.

קל, ברור ומוגדר יותר לתת לפי משקל, במידה דומה לזו שקיבלנו.

אבל אֵל תתנו לנוחות הזו לבלבל אתכם. אם אתם מעוניינים באמת ביחסי אנוש טובים, ותרו על המשקל לטובת הרגשת הלב, ותנו לזולת מה שאתם מרגישים שהוא רוצה לקבל.

משפט כוח:

בעולם שבו כל אחד נותן מה שהשני צריך - כל אחד מקבל את מה שהוא רוצה.

(פרק מתוך הספר "רגעים של כוח" מאת ד"ר עוז מרטין רופא ופסיכותרפיסט יועץ ליחידים ולזוגות לרכישת הספר ולקבלתו במשלוח לבית: 058-7676321)

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

כאשר אני ממתין ומחכה למונית שיסיע אותי לבית ידידי זה, עלה לי תיבות אלו בפי, "מה' מצעדי גבר פוננו..", ואז נעצר לידי רכב מפואר, והנהג שישב בפנים פתח את החלון..

קטע מתוך שיחה מיוחדת של כ"ק מרן האדמו"ר מתולדות מושה שליט"א על אמונה ומד' מצעדי גבר

והוא זה שנתן לי את זה הרעיון לנסוע כעת לדבר מצוה, וכי זהו רצונו יתברך]. ובהיותי עומד ומתבונן בפסוק זה, ובוחן את מחשבותיי לדעת כוונת הענין בביקור ידידי זה, נעצר לידי רכב מפואר, והנהג שישב בפנים פתח את החלון וזעק בשמי לקרוא אליו.

וכאשר שמעתי וראיתי אחד הקורא לי בשמי, הבטתי עליו כמשתאה לדעת מי הוא זה האיש הפונה אלי, שאיני מכירו כלל, והלה יודע אפילו לנקוב בשמי, ובתוך כדי כך נפתחה הדלת ומתוך הרכב יצא כנגדי איש חשוב ונכבד.

וברגע קט התברר לי כי זה הוא האיש הנמנה בין ידידי ומכירי מארה"ב, אשר פתח לי פתח בהיותי בחו"ל כשנסעתי אליו, לעזור לי במטרת החשובה כיד ה' הטובה עלי, ואז הארתי לו פנים, נתתי לו שלום והחזיר לי שלום ובא עמי בדברים.

ובתוך כך ביקש ממני שאעלה לרכבו ויסיע אותי אל מחוז חפצי, ובעודם נוסעים אנחנו על אם הדרך שח הלה לפניי, שהגיע כעת לא"י לכמה ימים במסגרת 'ירחי כלה', אשר הנגידיים בעם מארה"ב מגיעים הנה ליומיים ושלושה ללמוד תורה, ולשמוע שיעורים מפי רבני וראשי הישיבות, וכעת הוא בדרכו ללמוד בישיבת 'מיר' בירושלים עיה"ק.

ובתוך כך גילה את צפונות לבו ממה שהוא מתפלא ומשתאה לעצמו נוכח אות ה' שראה בפגישה הזאת המוכיחה את מחויבותו לבוא לעזרתי ואיך הכול מכוון מלמעלה, כי לפניי כחצי שעה נסע ועבר דרך ביתי [לציון של רבו הגאון רבי שמואל בירנבוים זצ"ל מראשי ישיבת מיר אשר מנוחתו כבוד בבית החיים בסנהדריה] וחשב עלי במחשבתו האם יצא לו לפגוש את אותי או לא, וכך המשיך בדרכו הלאה, ואילו כעת בדרכו בחזרה כאשר ראה אותי חולף ממש לידו, הבחין שיש דברים בגו, וכי מאת ה' היתה זאת לבוא לעזרתי.

ועצר מיד, כי הרגיש כבר חובה לפתוח את ידו להיטיב לי ולגרום לי נחת רוח, ועל אתר כתב לי "טשעק" של תרומה מכובדת במיוחד, שיצא לי מלוא הסכום במדויק כפי הצריך לי וכבקשתי מאת ה', ובלי אומר ודברים, והדברים מפעמיים לשומעיהם, גם זאת לא פחות מפליא, כי כל דבר המעשה הזה לא נמשך אלא כעשר דקות מעת שהתפללתי אל ה' שיבוא לעזרתי, וישועת ה' באה לי כהרף עין. ואז ראיתי עין בעין גודל רוממותו יתברך העושה גדולות עד אין חקר, ואשר לו הכח והממשלה לעשות בהם כרצונו, והשכלתי לדעת שה' הוא האלוקים אין עוד מלבדו כפשוטו, והכל באמצעותו, שקיבלתי רוב הטובה והשפעה בדקדוק נפלא.

אספר ממה שבדידי איתרמי מילתא לפני עשרות בשנים, בעודי מתכוון והולך לקראת היום הגדול הנכבד - יום מתן תורה והשבת הסמוך לו, נקלעתי למצוקה ונטרדתי משלוותי ומהכנותי הנשגבות ליום טוב, היה זה כאשר הופתעתי לקבל שיחת טלפון מבני הבית שהמקרה שבבית שבת מעבודתו בפתע פתאום, והלא הוא אותו מקרה העומד מוכן ומזומן להכיל בו את כל צרכי השבת והיו"ט הקרב ובא. והמדובר היה בכמות גדולה של מאכלים ושתייה רבה לכבוד האורחים הרבים המגיעים מרחוק ומקרוב לחגוג את יום מתן תורתנו בצוותא חדא, והיה ברור לכל שאי אפשר להמשיך את ההכנות בלי זה, ובפרט שכבר קרב ובא יום השב"ק והיו"ט הסמוך לו, ולא היתה ידי משגת לקנות מקרר חדש במהירות כל כך, ולא ראיתי שום דרך וחזיון לתשועה בדבר.

או אז נטלתי את ספר התהילים בידי, והשתמשתי בעצה זו לבקש רחמים בדברים היוצאים מן הלב, ממי שהעושר והכבוד שלו, ובידו לגדל ולחזק לכל ולמלאות החסרון מרגע לרגע, ופתחתי את פי בתפילה לה' הטוב בדחילו ורחימו בחרדת קודש והתעוררות, שיוציאנו ממצוקתו במהרה ושיבוא לי לעזרה עוד בזה היום בשעתא חדא וברגעא חדא.

וציינתי לפניו באומרי, אם לא למעני יעש, אזי למען כבוד שב"ק ולכבוד יו"ט שהם ימי עונג ושמחה, ומה גם עבור כל הציבור הרחב שמגיעים לסעוד הסעודות בקרב אוהל ביתי בשבת וביו"ט. ומדי עיוני בו בעומק התפילה, נכנס בהלך מחשבתי עוד כמה דברים הצריכים לי כעת בדחיפות, והוספתי לבקש מהשי"ת שיזמין לי הקב"ה סכום גדול יותר ממה שעולה דבר זה כפי מה שחשבתי לעצמי, כדי שיספיק לי לקנות גם אלה, כולל שאר התחייבויות שהגיע כבר זמן פירעונם.

ואז אמרתי לעצמי הרי זה אותו הקב"ה שהוא כל יכול ושהכל בא ממנו ואין מעצור לו מלהושיע בין מעט בין הרבה, ואכן בעת עוסקי בתפילה ובעבודת הלב לבקש בקשתי הרמה, נתעורר בליבי איזה מחשבה טובה לנסוע לבקר ידיד משכבר הימים איש זקן וחשוב [ז"ל], כדי לקיים בו מצות גמילות חסדים, ולא ידעתי בעצמי להסביר משום מה ולמה עלה ברעיוני ענין זה עכשיו, אמנם ממחשבה למעשה פניתי ושמתי לדרך פעמיו לנסוע אליו.

וכאשר עמדו רגלי בחוץ, ממתין ומחכה למונית שיסיע אותי לבית ידידי זה, עלה לי תיבות אלו בפי, "מה' מצעדי גבר פוננו וְדַרְכּוֹ חֶפְצִי", [וחשבתי בעצמי כי בוודאי דרכי אנוש מכוונים מהרבוש"ע,

"אינני מוכן לתת את ידי לענין זה, אינני מוכן להיות מוהל בברית הזו"

הסיפור המיוחד על סירובו של מרן הגאון רבי יוסף חיים זוננפלד זצוק"ל להשתתף בברית

ושבו בתקווה שהרב ירגיש בהם, אך כעבור שעה ארוכה מתייאשים ועוזבים את החצר.

למחרת מתעניין רבי יהושע לייב מי הסתובב בחצר באמצע הלילה... מספרים לו על ההתרחשות והוא מגיב: "אם רבי יוסף חיים סירב, טעמו ונימוקו עימו, כי הניח כשיודע הדבר לילדות היא בוודאי תבוא לכלל צער והתרגזות - וכעס אצל יולדת יש בכך חשש של סכנה!" ('האיש על החומה')

ובזמנינו...

באפרת, הסמוכה לירושלים, התגורר יהודי יקר, שנולד לו בן זכר. מועד הברית הלך והתקרב ואבי הבן מיהר אל הגאון רבי ישראל שורין בשאלה דחופה: האם מותר לו לכבד בסנדקאות את אביו, הסבא של התינוק?

אבי הבן, גר צדק, יקר שביקרים; הסבא גוי!...

פתח בפניו הרב את המהרי"ל בהלכות מילה שם מתואר כיצד התכונן המהרי"ל לשמש כסנדק: "כשנעשה המהרי"ל בעל ברית, והוא קרוי סנדק בלשון חכמים, היה נוהג לרחוץ ולטבול עצמו להכניס התינוק בטהרה לברית. ואמר: גדול מצות בעל הברית ממצות המוהל" וכו'. רואים מדבריו שהסנדק נקרא "בעל ברית" ועד כמה יש לדקדק בכיבוד זה!

אך זה לא הניח את דעתו של השואל: במהרי"ל לא כתוב שיש איסור בגוף מצות המילה שהסנדק יהי גוי, ומכיון שהוא בן יחיד לאביו הגוי - ושניהם אוהבים אחד את השני עד למאוד - לפיכך עז רצונו לכבדו בסנדקאות!

הרהר רבי ישראל ולא נזכר בפוסק שאוסר זאת. שאלה שכזו מעולם לא באה בפניו...

ואז נצנץ הסיפור הנ"ל בראשו, והוא תיכף שאל את הגר-צדק: "מה אומרת היולדת? האם היא מסכימה שאביך הגוי יהי הסנדק?"

האיש הודה: "...היא מאד מתנגדת"

- "אם כן אסור לך להזמין את אביך הגוי על פי דין!"...

(מוסף שבת קודש יתד נאמן תזריע תשפ"ג)

ירושלים ח' טבת תרמ"ב. מרן הגאון רבי יהושע לייב דיסקין זצוק"ל פותח במערכה ציבורית נגד מפעליו של מיכל פינס בעיר. באותה תקופה נולד בן לאברך, ועוף השמים מוליך את הקול שהסנדק בברית אמור להיות פינס. מסתבר שהשווער של האברך - שתמך בו בכספו - הינו ממקורביו של פינס והוא שכנע את בתו לנהוג כך, למורת רוחו של בעלה - חתנו.

שומעים על כך אנשי ירושלים וזה חורה להם מאוד, שכן אבי הבן הינו ת"ח חשוב ומקובל על חבריו. בהזמנת פינס לשמש כסנדק, איפוא, יש משום נתינת גושפנקא בפרהסיא.

בליל השימורים שלפני הברית ("וואכט נאכט") מגיעים לבית שלושה מידידיו של אבי הבן ומציעים לו רעיון ירושלמי נועז: להזמין מוהל שיבצע את הברית שעה מוקדם יותר מהמתוכנן כך שפינס יגיע למקום "לאחר מעשה"... אבי הבן מסכים לתוכנית, אך צריך להשיג מוהל, שכן המוהל שהוזמן לברית הינו לא אחר מאשר ה'שווער' בעצמו - הסבא של התינוק שזים את הזמנת פינס כסנדק. יוצאים בני החבורה לביתו של מוהל מהודר - הלוא הוא מרן הגאון רבי יוסף חיים זוננפלד זצוק"ל - שהתגורר בבתי מחסה, סמוכים ובטוחים שיביע את הסכמתו להגיע. כאשר מגיעים לביתו, לאחר חצות ליל, מבחינים שהוא כבר התעורר משנתו למשנתו. יושב מול ספר לאור עששית.

מקישים על הדלת ונכנסים שניים: ר' לייב חפץ ור' מנדל מונשטר - בעוד השלישי שבחבורה, ר' יצחק שלמה בלוי, נשאר בחוץ ממתין לראות כיצד יפול דבר.

מספרים השניים את הקורות, ואת תכניתם הנועזת, ומסיימים בשאלה האם יאות הרב לשמש כמוהל, הוא משיב בפסקנות: אינני מוכן לתת את ידי לענין זה, אינני מוכן להיות מוהל בברית הזו. מנסים לשכנע אותו שאם המבצע לא יצלח תיווצר פגיעה בכבוד רבי יהושע לייב, אך הוא לא נכנע.

מאוכזבים מסירובו התקיף מחליטים לעלות לרבי יהושע לייב ולבקש שיורה לרב יוסף חיים לבטל את סירובו. קמים ועולים שלושתם אל הבית ולמרות שמבחינים באור שבוקע מחדרו, לא מעיזים לדפוק בדלת בשעה כה מאוחרת. מסתובבים בחצר הלון

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל? שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

לא צריך להיות חכם גדול לדעת על מגרעות וסכנות הסוכר, אז לקראת הקיץ אספנו לכם את הרשימה של 10 הפירות דלי סוכר ופחמימות

על האבטיח והתפוזים, על האפרסק והמלון - גזור ושמור

הסוכר בדם ולמנוע מחלות קשות.

תפוז: - לתפוז יתרונות מכיון שהוא מכיל אשלגן, יכול לסייע בהורדת לחץ הדם, וכן מכיל כמות גדולה של ויטמין C המחזק את מערכת החיסון, וכן הפחמימות אינן עולות על 11.8 גרם ל-100 גרם וכמות הסוכר היא רק 8.57 גרם.

שזיף מיובש: - שזיפים מיובשים מפורסמים בצבעם הסגול הכהה והם דלים בקלוריות ובפחמימות. כל 100 גרם שזיף מכיל 11.4 גרם פחמימות, רק 46 קלוריות וכ-9.92 גרם סוכר.

מלפפון - חומר מזין עם פחות קלוריות

המלפפונים מלאים בחומרים מזינים ודלי קלוריות. המלפפונים עמוסים בוויטמין K, המסייע בבניה ובחיזוק עצמות חזקות ובריאות. יש כ-50 מיקרוגרם של ויטמין K ביחידה אחת. זה אולי לא נראה הרבה, אבל זה למעשה מהווה קצת יותר מ-40% מהערך היומי המומלץ לצריכת ויטמין K.

לפי מומחים, מלפפונים יכולים לעזור נגד ריח רע מהפה, אמצעות המים, הסיבים והתוכן הפוטוכימי שלהם. משום שהם מורכבים מיותר מ-95% מים, זה הופך אותם למזון המעניק לחות. יובש בפה הוא גורם שכיח לריח רע מהפה, מכיון שהרוק עוזר לשטוף את החיידקים מהפה, כך כשאר הפה מייצר פחות רוק, מה שעלול להוביל לריח רע מהפה. אכילת מלפפונים יכולה לסייע בלחות הפה, להגביר את ייצור הרוק ולעזור לשטוף חיידקים.

כמו כן, מלפפונים מכילים פיטוכימיקלים בעלי תכונות נוגדות חמצון. התרכובות הללו עוזרות להפחית את מספר החיידקים בפה, שעלולים לגרום לריח רע מהפה. מחקר הראה ירידה בלחץ הדם לאחר שתיית מיץ מלפפונים.

כדאי להוסיף מלפפונים לתפריט היומיומי. לא רק בגלל שהם טעימים כתוסף למגוון מנות, אלא גם בגלל שהם מזון בריא שעוזר לקדם ירידה במשקל. בכוס מלפפונים אחת יש רק 16 קלוריות, מה שאומר שלמזון יש צפיפות אנרגיה נמוכה.

מלפפונים עשירים בחומרים מזינים שעוזרים להוריד אגירת מים ודלקות. הם עשויים להיות פתרון אידיאלי כדי למנוע נפיחות וכל תופעות הלוואי. זאת בין השאר, בשל תכולת אשלגן הגבוהה שלהם ב-442 מיליגרם של אשלגן, מלפפון אחד יכול לספק לך כמעט 10% מכמות היומית מהמינרל החשוב.

(מתוך המודיע "א אייר תשפ"ג)

לא צריך להיות חכם גדול לדעת על מגרעות וסכנות הסוכר. עודף סוכר הביא את העולם המערבי לפתח את מה שמכונה המגיפה של המאה ה-21 - סוכרת. ארגון הבריאות העולמי ממליץ להגביל את צריכת הסוכר לעד עשר כפיות ביום, שהן בערך 50 גרם. ואולם, סוכר מצוי היום ב-80 אחוזים מהמזון שאנחנו אוכלים, כשבממוצע רובנו צורכים כל יום 40 כפיות סוכר, יותר מפי ארבעה מהכמות המומלצת.

אז הנה לפניכם רשימת 10 הפירות שמכילים הכי מעט סוכר

הפירות מלאים באופן טבעי בחומרים מזינים וכמו רוב המזונות הצמחיים, יכולים לספק כמות גדולה של רכיבים חיוניים וחשובים, כגון: אשלגן, ויטמין C, סיבים תזונתיים, חלבון, שון, ועוד. עם זאת, מומלץ לאכול אותם בקפידה, מאחר וחלקם מכילים כמות סוכר גבוהה. אלה הם 10 הפירות דלי סוכר ופחמימות:

אבטיח: - מכיל 92% מים ובעל אחוז הפחמימות הנמוך ביותר בהשוואה לכל פרי אחר, שכן תכולת האבטיחים בפחמימות עולה רק על 7.5 גרם פחמימות ו-6.2 גרם סוכר ל-100 גרם. הוא גם עשיר בוויטמינים A ו-C.

מלון: - הפרי עשיר בוויטמינים ובחומרי הזנה כגון אשלגן, ויטמין C ו-A, ובטא-קורטן. הפחמימות אינן עולות על 8.16 גרם והסוכר הינו רק 7.88 גרם ל-100 גרם.

אפרסק: - הפרי דל פחמימות באופן מפתיע. מתברר, כי נוגדי החמצון שנותנים לאפרסקים את צבעם הכתום עוזרים לשמור על בריאות העיניים. הוא מכיל רק 8.39 גרם סוכר ו-10.1 גרם פחמימות ל-100 גרם.

לימון: - למרות טעמו החמוץ הוא פרי מצוין, שכן הוא מכיל כמות גבוהה של ויטמין C ונלחם ברדיקלים חופשיים הקשורים להזדקנות ולמחלות כרוניות. הלימון מכיל 9.32 גרם פחמימות ו-2.5 גרם סוכר ל-100 גרם.

אשכולית: - פרי דל פחמימות עשיר באשלגן ובוויטמין C. האשכולית מסייעת באיזון צריכת הנוזלים והנתרן, היכול לעזור בהורדת לחץ הדם ולהפחית את הסיכון למחלות לב ושבץ. כל 100 גרם אשכולית מכיל רק 10.7 גרם פחמימות ו-6.89 גרם סוכר.

קיווי: - כל 100 גרם קיווי מכיל 58 קלוריות, 83.9 גרם מים, 14 גרם פחמימות, 1.06 גרם חלבון, 0.44 גרם שומן ו-9 גרם סוכר.

תות: - 100 גרם תותים מכילים 4.86 גרם סוכר, ודל פחמימות עם 7.96 גרם ל-100 גרם. הוא גם עשיר בנוגדי חמצון וויטמין C וסיבים. אכילת תותים מסייעת לשפר את בריאות הלב להפחית את רמות

מה עדיף? עונש בטעות או פרס בטעות?

סוטה דף מ"ז

לעולם תהא שמאל דוחה או ימין מקרבת

נותן לטיפה לילד אם אתה צודק טוב מאוד, וגם אם אתה לא צודק [אז] מה קרה?
ורבנו הגאון רבי מיכל יהודה ליפקוביץ זצ"ל אמר: היום אין שמאל דוחה בכלל! רק ימין מקרבת כי היום אין כח במקבלים לשמאל דוחה.
ורבנו הוסיף ואמר: בהנהגת שמאל דוחה יש לעיתים תקלות שאי אפשר לתקנם.

(כאיל תערוג)

סיפר ראש ישיבת תורת חסד אלעד הגאון רבי מאיר בן שלמה שליט"א:
בשנת תש"ס לערך נשלחתי ע"י אימי שתחי' לרבנו ורבנו רבי מיכל יהודה ליפקוביץ זצ"ל לומר מסר לכנס מחנכות גדול שהיה אז, אמרו שניהם מסר דומה כל אחד בסגנון שלו:
רבנו בעל אילת השחר אמר: אם אתה נותן סטירה לילד אם אתה צודק - נו, אבל אם אתה לא צודק... ולאידך גיסא אם אתה

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפותח בכל יום' לתיבת המייל שלך

ככה מתחילים יום טוב במיוחד

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il

מה הקשר בין תוכן הקדיש לכל הפסוקים שבתורה?

בו כמה פסוקים. ומנהג אמירת הקדיש הוא רק כשנמצאים עשרה אנשים הן בשעת אמירת הפסוקים, או 'עלינו לשבח', והן בעת אמירת הקדיש. אולם, גם מי שלא היה בשעת אמירת הפסוקים ונכנס לבית הכנסת לפני אמירת קדיש - רשאי לאומר.

[משנ"ב קלב, י; בו"מ דרשו, 21, 22 ו-24]

נהגו ישראל לומר קדיש לאחר אמירת פסוקים, וטעם הדבר משום שבכל אות ותיבה שבמקרא מובלע שם המפורש, ויאות לומר לאחריהם קדיש, שבו מגדילים ומקדשים ומברכים את שם ה'. מסיבה זו, אומרים קדיש לאחר אמירת 'עלינו לשבח', שכלולים

'קדיש יתום' - מדוע דווקא קדיש זה נועד ליתומים?

שמסיבה כלשהי אין באפשרותו לשמש כש"ץ, יוכלו לומר קדיש; ולכן נקרא שמו 'קדיש יתום'. ויש שכתב שאף יתום פעוט שאינו יודע לקרוא - מקריאים לו את הקדיש מילה במילה. ואם אין בין המתפללים יתום שהוא 'חיוב' - יאמר את הקדיש יתום אחר.

[שו"ע קלב, ב, ומשנ"ב י; בו"מ דרשו, 23]

מעיקרו של מנהג אמירת הקדיש לאחר 'עלינו לשבח' - רשאי כל אדם לומר קדיש זה, אלא שנהגו שהיתומים שיש להם 'חיוב' לומר קדיש אומרים אותו, כדי שיתום קטן שאינו משמש כש"ץ ואינו יכול לומר את הקדישים שבתוך התפילה, או יתום גדול

עד מתי יש תועלת לנשמה באמירת קדיש?

היא בכך שהבן משמש כש"ץ. ויש תועלת בדבר אף כשמשמש כש"ץ רק בחלק מהתפילה בשחרית; וכן נהגו כשיש כמה 'חיובים' - לחלק את התפילה לשנים, עד 'חצי קדיש' שלאחר חזרת הש"ץ, ומ'אשרי ובא לציון' ואילך.

[משנ"ב קלב, י; בו"מ דרשו, 25 ו-28]

כפי שלמדנו, הבן אומר קדיש לאחר פטירת אביו ואמו כדי להגן עליהם ממידת הדין. ויש תועלת בדבר לעולם, אך בעיקר בשנה הראשונה שלאחר הפטירה. וכן יש תועלת לנשמתם מכל דבר שבקדושה שיאמר הבן, כגון 'פָּרְכוּ'; והתועלת הגדולה ביותר

* חובת אמירת קדיש היא מסיום הקבורה והלאה, בדרגת חשיבות לפי הזמנים הנ"ל; אולם, טוב לומר קדיש גם לפני הקבורה, וכגון שנפטר בשבת ואין לבן דין 'אונן'.
* הבן מפסיק לומר קדיש ולשמש כש"ץ לעילוי נשמת אביו ואמו בסיום אחד עשר חודש לקבורה. ויש שכתב שמותר לשמש כש"ץ בחודש השנים עשר.
* מנהג ישראל מימות עולם לומר 'עלינו לשבח' לאחר התפילה; והנמצא בבית הכנסת בשעה שהציבור אומרים עלינו, צריך לאומרו עמהם.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

את מי מותר לנשק בבית הכנסת?

ורבו שחייב בכבודם מותר לנשק בבית הכנסת, משום שהנשיקה היא דרך כבוד והיא בכלל מצות הכיבוד. ויש שכתבו כי איסור הנשיקה הוא אף שלא בשעת התפילה.
[שו"ע צת, א; בו"מ דרשו, 9]

אסור לאדם לנשק את ילדיו בבית הכנסת, כדי לקבוע בלבבו שאין אהבה כאהבת המקום. ונחלקו האחרונים אם איסור זה אמור רק ביחס לילדיו הקטנים, שמראה להם אהבה יתרה, או בילדיו שבכל גיל, ובכל אדם. ויש מהמחמירים שכתבו כי את אביו

* תוכנית יומית מענייני דיומא
בהגשת הרב אברהם פוקס

* שיעורי משנה ברורה לפי
סדר דף היומי בהלכה

* מידע כולל לנבחני דרשו על מועדי
המבחנים מסלולי הלימוד ועוד

* שיעורים על הדף היומי ועל כל
הש"ס ממבחר מגידי השיעורים

* שיעורים על הדף היומי
הירושלמי בעברית ובאידיש

* שיעורים מבוארים בעיון לביאורי
תוס' על פי סדר הדף היומי

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666